

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 1 marca 2011 r.

Nr posiedzenia: 146

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jerzy Chróścikowski – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat prac nad strategią zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa.
 2. Stanowisko Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczące komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie wspólnej polityki rolnej do 2020 r.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Małgorzata Adamczak, Przemysław Błaszczyk, Michał Boszko, Andrzej Grzyb, Henryk Górski, Jerzy Chróścikowski, Grzegorz Wojciechowski, Kazimierz Jaworski, Jan Olech, Lucjan Cichosz, Zdzisław Pupa,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
 - podsekretarz stanu Andrzej Butra,
 - radca ministra w Departamencie Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej Jerzy Dąbrowski,
 - naczelnik Wydziału Analiz, w Departamencie Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej Bogdan Pomianek,
 - Ministerstwo Finansów:
 - główny specjalista w Departamencie Polityki Regionalnej i Rolnictwa Wiktor Gacparski.

Przebieg posiedzenia:

- Ad. 1** Informację przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Andrzej Butra. Strategia nie ma na celu przedstawienia wyłącznie działań planowanych do realizacji w latach 2011-2020 – jest ona dokumentem prezentującym zintegrowane podejście do kwestii rozwoju: obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa, a więc prezentuje działania będące w kompetencji innych resortów. Obecnie projekt strategii zawiera kluczowe elementy, do których należą: diagnoza, układ celów, priorytetów i kierunków interwencji, jakie należy podjąć w latach 2011-2020. Należy jednakże podkreślić, że przedstawione w strategii kierunki interwencji należy czytać, jako zbiór działań, które należy podjąć, by osiągnąć zamierzone cele na poziomie kraju. Jednak zróżnicowanie regionalne terenów wiejskich będzie determinowało hierarchię i dobór działań w odniesieniu do potrzeb i szans rozwojowych danego obszaru czy regionu.

Podczas dyskusji wskazywano, że opracowano założenia strategii, ale nie wskazano środków finansowych na ich realizację. Wiadomo, że budżet na rolnictwo, zostanie znacznie ograniczony. Podnoszono również, że celu szczegółowego 2.5.1 nie będzie można zrealizować przy obecnym stanie prawnym, należy dokonać nowelizacji ustawy prawo wodne. Proszono o wyjaśnienie kwestii zawartych w celu 5.4 oraz pytano w jaki sposób ma być realizowany cel 1.2-zwiększenie zatrudnienia mieszkańców obszarów wiejskich bez konieczności zmiany miejsca zamieszkania oraz 5.4-racjonalna gospodarka leśna i łowiecka na wsi.

Odpowiadając na pytania naczelnik Wydziału Analiz w Departamencie Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej Bogdan Pomianek wskazywał, że cele zapisane w strategii będą tak zwanym pakietem instrumentów, które będzie można zastosować. Poinformował, że strategia jest na etapie opisywania celów szczegółowych, jakie sobie resort rolnictwa wyobraża, że powinny wystąpić. Wskazywał również, że cel dotyczący zatrudnienia, będzie można zrealizować promując tak zwaną „wahadłową mobilność przestrzenną” oraz wykorzystując szerokopasmowy internet, dzięki któremu będzie można pracować pozostając w domu. Odpowiadając na pytanie dotyczące gospodarki leśnej poinformował, że ministerstwo środowiska, bardzo aktywnie wspierało to działanie, uznano bowiem, że mieszkańcy tych obszarów winni mieć rekompensowane szkody wyrządzone przez zwierzynę leśną oraz uznano, że na tych obszarach powinna być prowadzona zrównoważona gospodarka, aby nie tylko wycinać drzewa, ale też je sadzić. Na zakończenie wypowiedzi, poinformował, że ministerstwo rolnictwa jest na etapie tworzenia ram finansowych, umożliwiających realizację zadań ujętych w strategii.

Ad. 2 Informację przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Andrzej Burta.

Dokument stanowi podstawę do dyskusji na temat reformy WPR. Rząd RP opowiada się za utrzymaniem, co najmniej obecnego poziomu budżetu wspólnotowego WPR. Uważa jednak, że WPR powinna być ona znacznie uproszczona. Koszty administracyjne po stronie instytucji wspólnotowych i krajowych, a także po stronie rolników, muszą być istotnie ograniczone. Dzięki uproszczeniu WPR jej cele, działania i efekty powinny stać się lepiej zrozumiałe dla rolników. Zdaniem wiceministra rolnictwa, konieczna jest zmiana kryteriów alokacji środków pomiędzy państwa członkowskie w ramach pierwszego filara WPR. Należy odejść od obecnych kryteriów, powiązanych z historyczną produkcją i zastąpić je kryteriami obiektywnymi, powiązanych z aktualnymi celami WPR. Zdaniem przedstawiciela ministerstwa rolnictwa, należy realnie, a nie tylko postulatywnie rozważyć wzmocnienie finansowe drugiego filara. Za wskazane jest większe zrównoważenie środków pomiędzy obydwoma filarami WPR. Jednocześnie należy utrzymać obecnych kryteriów podziału pomiędzy państwa członkowskie środków finansowych na drugi filar WPR. Rząd popiera propozycję ukierunkowania płatności bezpośrednich na aktywnych rolników. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że wypracowanie jednolitej i spójnej definicji aktywnego rolnika na poziomie państw członkowskich jest trudnym zadaniem zarówno pod względem technicznym, jak i prawnym, dlatego zasadne jest poszukiwanie właściwego rozwiązania na poziomie wspólnotowym. Należy dążyć do lepszej koordynacji między WPR a polityką finansową, handlową oraz klimatyczno-energetyczną UE w celu zapewnienia skuteczności WPR wobec stawianych przed nią celów. W dalszej wypowiedzi wskazywał, że kryzys na rynku mleka w 2009 r. uwypuklił kluczową rolę, jaką istniejące mechanizmy zarządzania rynkami odgrywają w zakresie wsparcia rynku w czasach kryzysu. Przyszła WPR powinna zachować skuteczny system interwencji rynkowej, jako podstawę tzw. „siatki bezpieczeństwa”, a mechanizm wsparcia eksportu powinien być stosowany tak długo, jak pozwalają na to zobowiązania międzynarodowe UE.

W trakcie dyskusji podnoszono, że powinno być więcej środków na rolnictwo, jeżeli mamy takie założenie, że należy wyrównać historyczne płatności. Zwracano uwagę, że błędem było opowiadanie się za utrzymaniem, co najmniej obecnego poziomu budżetu wspólnotowego WPR przy nakładaniu na państwa członkowskie coraz więcej zadań do realizacji. Pytano także, czy w założeniach reformy WPR są przewidziane reformy rynków, a środki z II filara mogłyby być przeznaczone na te cele. Ponożono, również, że jako państwo członkowskie Unii Europejskiej, Polska powinna wskazywać błędy WPR i dążyć do osiągnięcia jak najlepszych wyników w negocjacjach.

Odpowiadając na pytania radca ministra w Departamencie Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej Jerzy Dąbrowski wskazywał, że założenia w sprawie wielkości środków przeznaczonych na finansowanie WPR są pragmatyczne i wcale nie wyklucza się, że będzie ich więcej niż dotychczas. Polska, jako jeden z głównych beneficjentów WPR jest zainteresowana nadaniem odpowiedniego kształtu konkluzjom z dyskusji nad komunikatem oraz przyszłym propozycjom prawnym KE w zakresie przyszłości WPR. Zdaniem przedstawiciela ministerstwa rolnictwa,

zróznicowanie wsparcia bezpośredniego w oparciu o kryteria historyczne jest niespójne z celami WPR. Na obecnym etapie trudne są do precyzyjnego ustalenia społeczne i gospodarcze czy finansowe skutki zawartych w komunikacie opcji reformy, ponieważ opcje te są przedstawione w sposób bardzo ogólny.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich